

Toetsingskader 'veilig onderhoud op en aan gebouwen'

Een aantal organisaties werkzaam in het onderhoud aan gebouwen, waaronder de schoonmaakbranche OSB, pleiten ervoor dat er geen gebouw meer mag worden gebouwd zonder dat vooraf is getoetst of deze op een veilige en gezonde wijze kan worden onderhouden. Het ministerie van VROM heeft bij monde van de inmiddels afgetreden minister van Wonen, Wijken en Integratie, laten weten deze wens legitiem te vinden.

Deze preventieve toetsing zou als onderdeel van de behandeling van de vergunningaanvraag meegenomen kunnen worden. De extra administratieve lasten zijn door de gekozen vormgeving tot een minimum beperkt.

SZW heeft in overleg met WWI afgesproken een ontwerp voor het preventieve toetsingskader aan te reiken.

Considerans

Bij het voorliggende preventieve Toetsingskader 'veilig werken aan en op gebouwen' verdienen de volgende zaken expliciete aandacht van de vergunningaanvrager.

Het toetsingskader heeft als doel om expliciet te maken op welke veilige wijze het gebouw waarvoor de vergunning wordt aangevraagd kan worden onderhouden. Het dwingt ontwerpers van gebouwen om al bij het ontwerp na te denken over veilig onderhoud en in de constructie de benodigde voorzieningen op te nemen.

Bij de werkmethode zoals die worden genoemd in het bijgaande formulier 'Toetsingskader aanvraag bouwvergunning' is uitgegaan van de stand der techniek zoals deze is beschreven in diverse documenten en die door betrokken partijen zelf zijn vastgesteld. De stand der techniek is ontleend aan het Convenant Arbeidsomstandigheden Glazenwassersbranche en het hierbij opgesteld 'Supplement Document gevelonderhoud' alsmede het convenant 'Gevelonderhoud' en de hierbij behorende 'Beoordelingsrichtlijn' en de RI&E, module Glas- en gevelreiniging uit de Arbocatalogus Schoonmaak- en Glazenwassersbranche.

De genoemde werkmethode (in willekeurige volgorde genoemd) zijn een handreiking aan ontwerpers, projectontwikkelaars, architecten etc. om de nieuw te ontwerpen gebouwen (en ingrijpende verbouwingen aan bestaande gebouwen) te laten voldoen aan de arbeidsveiligheidseisen die aan het onderhoud ervan worden gesteld.

Het staat vergunningaanvragers dus vrij om alternatieve technische oplossingen en werkmethode te gebruiken mits deze werknemers tijdens onderhoudswerkzaamheden hetzelfde beschermingsniveau bieden. Er zal hiervoor geen aanvullende beoordeling van een certificerende instantie worden geëist. (dus geen extra administratieve lasten.)

Daarbij zal de aanvrager van een vergunning door de keuze van de te gebruiken werkmethode een toekomstig werkgever in staat stellen altijd de arbeidshygiënische strategie te volgen (zie Arbobesluit).

In dat kader zijn bij een aantal werkmethode kanttekeningen geplaatst!

Zo is de safesit expliciet gekwalificeerd als een werkmethode die alleen kan worden toegepast als andere, veiliger technieken aantoonbaar niet mogelijk zijn.

De ladder is geen arbeidsplaats maar een arbeidsmiddel om ergens te komen. Werken op ladders is daarom in principe niet toegestaan. Naast de safesit wordt ook de wassteel niet als een geëigende methode beschouwd tenzij het niet anders kan. (ladders, safesit en wassteelmethode zijn voor glazenwassers werkmethode in de categorie "acceptabel mits". Het zijn werkmethode waarbij de risico's van valgevaar en overmatige fysieke belasting gewogen zijn en vertaald zijn naar beperkingen in maximale glasomvang dan wel werkhogte.)

Ook ankerpunten zijn in principe geen zelfstandige veiligheidsvoorziening. Ankerpunten kunnen een oplossing bieden (in combinatie met andere arbeidsmiddelen) indien er geen permanente dakrandbeveiliging is. Deze werkmethode zijn alleen dan toegestaan als het aantoonbaar technisch niet mogelijk is de werkzaamheden op een andere manier uit te voeren. De ladder, de ankerpunten en de wassteel worden niet als werkmethode volgens de stand der techniek opgenomen.

Bij het ontwerp van het gebouw zal naast een veilige werkmethode voor onderhoud tevens moeten worden gezorgd dat de werkplek zelf veilig kan worden bereikt. In het algemeen wordt hieraan voldaan als de toegangsweg geen risico voor "valgevaar" (vallen van hoogte en/of struikelen) oplevert. Ook het risico voor "te water raken / verdrinking" dient te worden beoordeeld.

En ten slotte zal bij het ontwerp rekening moeten worden gehouden met de vervangbaarheid van geveldelen zoals zonweringen, grote ramen etc. In de huidige praktijk levert dit nog regelmatig problemen op. Vervanging van geveldelen – zowel binnen als buiten – zal op een veilige- en gezonde wijze moeten kunnen geschieden.

Veel werkmethode zijn op zich wel goed maar in bepaalde omstandigheden toch niet veilig genoeg. Daarom dienen de keuzen voor de beoogde werkmethode nadrukkelijk te worden afgestemd op de specifieke gebouw- en omgevingsgebonden situatie.

In het toetsingskader is voorzien in een eigen verklaring van de aanvrager. Daardoor blijft de vergunningaanvrager zelf verantwoordelijk voor de juistheid van de afgegeven verklaring m.b.t. de aan te brengen gebouwgebonden voorzieningen ten behoeve van het veilig onderhouden. Deze dient op het moment van aanvraag van de vergunning volledig ingevuld en ondertekend te zijn bijgevoegd. Het ontbreken of onvolledig ingevuld zijn van deze verklaring is een grond om de vergunning te weigeren.

Hierdoor is het toetsingskader ook voor de behandelende ambtenaar eenvoudig uitvoerbaar. Er zijn geen inhoudelijke beoordelingen nodig door de gemeenteambtenaar en het leidt niet tot extra administratieve lasten.

Toetsingskader aanvraag bouwvergunning

Beoordeling van door aanvrager ingevulde toetsingskader door ambtenaar gemeente

Ambtenaar beoordeelt welke gebouw situaties van toepassing zijn, of hierbij werkmethode(n) zijn benoemd en of het formulier door aanvrager is ondertekend.

Welke situatie is van toepassing op het gebouw?	Welke werkmethoden zijn hierop van toepassing? (alle van toepassing zijnde werkmethoden hier in te vullen door aanvrager)	Voldoen de gekozen werkmethode aan de stand der techniek gelet op de specifieke gebouw- en omgevingsfactoren?	Korte beschrijving van de alternatieve werkmethode indien van toepassing.
Binnenkant gevel			
Atrium ?			
	Permanente werkbordessen	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Verrijdbare hangbruggen (opgenomen in dakconstructie)	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	gondelinstallatie	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	robotinstallatie	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	hoogwerker	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	rolsteiger	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Safesit *)	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Indien Alternatieve werkmethode van toepassing in de laatste kolom een korte beschrijving geven.		Korte beschrijving:

Glazen liftschacht ?			
	hoogwerker	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	rolsteiger	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Safesit *)	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Indien Alternatieve werkmethode van toepassing in de laatste kolom een korte beschrijving geven.		Korte beschrijving:
Trappenhuizen ?			
	Ophangpunten voor werkplatforms	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	rolsteiger	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	hoogwerker	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Safesit *)	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Indien Alternatieve werkmethode van toepassing in de laatste kolom een korte beschrijving geven.		Korte beschrijving:

Buitenkant gevel			
	Permanente hangladder / mastinstallatie	Ja / nee / n.v.t	n.v.t.
	Hoogwerker	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Gevelonderhoudsinstallatie	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Rolsteiger	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Hefsteiger	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Hangbruginstallatie	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Glazenwasbalkon	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Safesit *)	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Indien Alternatieve werkmethode van toepassing in de laatste kolom een korte beschrijving geven.		Korte beschrijving:
Werken op en aan dak			
Glazen daken			
	Permanente werkbordessen	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	hoogwerker	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	gondelinstallatie	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Permanente trap/ladderconstructies	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Verrijdbare bruggen/hellingbanen	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	robotinstallatie	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Vaste dakrand/bordessen	Ja / nee / n.v.t	n.v.t

	Tijdelijke dakrandbeveiliging	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
		Ja / nee / n.v.t	
	steigers	Ja / nee / n.v.t	
	Safesit *)	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Indien Alternatieve werkmethode van toepassing in de laatste kolom een korte beschrijving geven.		Korte beschrijving:
Hellende daken			
	Permanente trap/ladderconstructies in combinatie met integraal valbeveiligingssysteem	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Permanente aanhaakvoorzieningen voor nok en dak	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Demontabele gootbeveiliging	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	steigers	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	hoogwerker	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Permanente daktredens	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Indien Alternatieve werkmethode van toepassing in de laatste kolom een korte beschrijving geven.		Korte beschrijving:

Platte daken			
	Permanente dakrandbeveiliging	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Tijdelijke dakrandbeveiliging	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Permanente aanhaakvoorzieningen voor nok en dak	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	steigers	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Rails met aanklikmechanisme	Ja / nee / n.v.t	n.v.t
	Indien Alternatieve werkmethode van toepassing in de laatste kolom een korte beschrijving geven.		Korte beschrijving:

*) De safesit is gekwalificeerd als een werkmethode die alleen kan worden toegepast als andere technieken niet mogelijk zijn.

Ondergetekende verklaard dat:

Alle hierboven van toepassing verklaarde werkmethoden voldoen aan de stand der techniek zoals aangegeven in de bovenstaande considerans of hebben minimaal een evenredig veiligheid- en gezondheidsniveau.

Ondertekenaar vergunningaanvrager.

Datum:

Naam:

Bedrijf:

Handtekening